

Uchwała Nr XXXIV/244/2022
Rady Gminy Radzanów
z dnia 31 marca 2022 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 - 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119), art. 10 ust. 1 - 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) **Rada Gminy Radzanów** uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzanów na 2022 rok** stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała się **harmonogram finansowy na rok 2022** stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Tracą moc: Uchwała nr XXXII/225/2021 Rady Gminy Radzanów z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 i Uchwała nr XXXII/226/2021 Rady Gminy Radzanów z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Jurkiewicz

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY

Z dniem 1 stycznia 2022 roku w miejsce Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii zostało utworzone Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Centrum będzie prowadzić działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Nowo powstała instytucja w sposób kompleksowy zajmie się przeciwdziałaniem problemowemu używaniu substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym.

Samorządy gminne są zobowiązane, nie później niż do 31 marca 2022 roku przyjąć nowe, wspólne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 roku gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii zachowują swoją moc do dnia uchwalenia gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nie dłużej jednak niż do 31 marca 2022 roku i są finansowane na dotychczasowych zasadach.

Elementem nowych gminnych programów stają się zadania związane z przeciwdziałaniem behawioralnym. W związku z tym zostało nadane nowe brzmienie art. 4¹ ust 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z nowym zapisem do zadań własnych gminy należy: *„prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”*.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Jurkiewicz

Załącznik nr 1
do uchwały XXXIV/244/2022
Rady Gminy Radzanów
z dnia 31 marca 2022

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2022 ROK**

GMINA RADZANÓW 2022

ELEMENTY PROGRAMU:

- 1. Wprowadzenie i analiza prawna**
- 2. Diagnoza**
- 3. Adresaci programu**
- 4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
- 5. Cele programu**
- 6. Zadania programu**
- 7. Realizatorzy programu**
- 8. Źródła Finansowania**

I. Wprowadzenie i analiza prawna:

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Radzanów na rok 2022 stanowi element lokalnej strategii w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi;
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) ustawy z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym.

W programie ujęto także działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, o czym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kluczowe znaczenie z perspektywy problematyki regulowanej w niniejszym programie ma regulacja art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W przepisie tym określone zostały podstawowe zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Katalog tych zadań obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Natomiast zgodnie z regulacją art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja powyższych zadań jest prowadzona właśnie w postaci uchwalonego przez Radę Gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

W wyniku nowelizacji ustawy z dnia 17.12.2021 r. w cyt. przepisie wprowadzono także zastrzeżenie, że elementem gminnego programu mają być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w niniejszym programie w 2022 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Kluczowym elementem programu jest podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii.

Trzecim, obok problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz korzystaniem z narkotyków czy substancji psychoaktywnych, obszarem objętym niniejszym programem jest przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnienie Behawioralne – rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej, mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia.

Do tego typu zaburzeń zachowania zalicz się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera, internetu, pracy i zakupów.

Pojęcie uzależnień behawioralnych jest na tyle szerokie, że w niniejszym programie ograniczono się do zachowań dotyczących najbardziej zagrożone kategorii osób, czyli dzieci i młodzież.

Wśród tych uzależnień największy zakres i najbardziej powszechne wydają się być zachowania związane z korzystaniem z komputerów, tabletów, smartfonów oraz innych tego rodzaju urządzeń oraz związane z tym uzależnienie od Internetu.

Zagadnienia te nabierają szczególnego znaczenia w kontekście utrzymującej się już prawie dwa lata pandemii Covid-19 i związanej z tym okresowej nauki zdalnej.

II. Diagnoza

Diagnoza problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy Radzanów.

Badania zostały przeprowadzone w miesiącach wrzesień - październik 2020 roku. Wzięło w nich udział 260 osób. Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej:

Dorośli mieszkańcy - 100 osób

Uczniowie szkoły podstawowej oraz ponadpodstawowej - 147 osób

Sprzedawcy napojów alkoholowych - 13 osób

Celem niniejszej diagnozy jest kompleksowe zaprezentowanie problemów związanych z uzależnieniami występujących na terenie gminy oraz dostosowanie do nich celów i zadań określonych w niniejszym programie.

Diagnoza w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu.

Celem określenia skali problemów alkoholowych w gminie, poproszono dorosłych mieszkańców o oszacowanie jak często spożywają alkohol. Spośród ankietowanych, 30% deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu, zaś 28% badanych pije napoje alkoholowe kilka razy w roku. 31% respondentów, sięga po alkohol kilka razy w miesiącu, a 7% kilka razy w tygodniu. 4% ankietowanych po napoje alkoholowe sięga codziennie.

Analizując popularność napojów alkoholowych wśród dorosłych mieszkańców, można zauważyć, iż piwo – 62,8% oraz wino – 45,7% to najczęściej wybierane alkohole. Mieszkańcy sięgają również po wódkę – 22,8%. Respondenci wskazali również inne alkohole podając: whisky.

Mieszkańcy zostali zapytani o powody, jakie skłaniają ich do sięgania po alkohol. Większość pije alkohol, bo lubi jego smak - 51,4%. Często badani piją napoje wysokoprocentowe dla towarzystwa -

44,3%, bądź bez konkretnego powodu - 18,5%. 2,8% badanych podało inne powody, wskazując by ugasić pragnienie, do obiadu.

Badani mieszkańcy najczęściej alkohol spożywają w domu – 65,7% oraz u znajomych – 38,5%. 15,7% badanych wskazało pub/restaurację/kawiarnię, 8,5% respondentów deklaruje, że napoje wysokoprocentowe piją na świeżym powietrzu, 1,4% - pod sklepem, a 1,4% - w pracy.

Z deklaracji badanych wynika, że 87,1% respondentów nigdy nie pracowało w stanie odurzenia alkoholowego. 8,5% badanych przyznało, że zdarza im się rzadko pracować pod wpływem alkoholu. Z danych wynika, że 2,8% respondentów wykonywało czasami swoje obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu, a 1,4% respondentów wskazało, że zdarza się to często.

Wyniki wskazują, że problem na terenie Gminy Radzanów nie jest duży, jednak występują przypadki nieprzestrzegania elementarnych przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, co grozi utratą zdrowia lub życia.

Z deklaracji mieszkańców gminy wynika, że 87,1% badanych nigdy nie prowadziło pojazdu pod wpływem alkoholu. 8,5% badanej populacji raz zdarzyło się być kierowcą samochodu po spożyciu napoju wysokoprocentowego, natomiast 4,2% zdarza się to sporadycznie.

W diagnozie problemu alkoholizmu na terenie gminy pomocna może okazać się opinia mieszkańców dotycząca skali jego występowania.

Wśród respondentów 24% uważa, że spożycie alkoholu wzrasta, 34% badanych twierdzi, iż spożycie alkoholu w ich miejscowości jest stałe. 23% twierdzi, iż maleje, a 19% badanych nie ma zdania na ten temat.

Celem sprawdzenia wiedzy mieszkańców dotyczącej konsekwencji spożywania alkoholu, poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, mieszkańcy w większości posiadają wiedzę dotyczącą alkoholu.

5% badanych uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen, 80% osób nie zgadza się z tą opinią, a 15% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

Według 61% mieszkańców okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia. Z tym stwierdzeniem nie zgodziło się 20% osób, a 19% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. 19% ankietowanych uważa natomiast, iż alkoholizm jest dziedziczny, a 55% osób nie zgadza się z tą opinią. Do tego stwierdzenia nie potrafiło odnieść się 26% osób.

Z stwierdzeniem „Osoby z problemem alkoholowym piją codziennie” zgodziło się 42% ankietowanych, zaś 39% nie zgodziło się z tym stwierdzeniem. 29% osób wskazało odpowiedź „nie wiem”. 74% osób sądzi, iż alkohol w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten w wódce, zaś z tą opinią nie zgodziło się 11% osób - twierdzą oni, iż alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce. 15% osób wskazało, iż nie potrafią ustosunkować się do tego stwierdzenia. 88,00% mieszkańców uważa, że przychodzenie do pracy na kacu jest zachowaniem nieodpowiednim.

Z tą opinią nie zgodziło się 1% osób – uważają oni, iż nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu. Natomiast 11% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Badając problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży oraz z punktu widzenia zarówno regulacji prawnych, jak i społecznych oczekiwań, picie alkoholu przez dzieci i młodzież jest jednym z tzw. zachowań problemowych okresu dorastania, jednak biorąc pod uwagę fakt, że inicjacja w zakresie picia alkoholu dotyczy zdecydowanej większości młodzieży, można ją traktować jako normatywne wydarzenie życiowe okresu dorastania.

Aby oszacować skalę problemu wśród badanych uczniów oraz wskazać grupę uczniów, u których ten problem jest najbardziej widoczny, na początek uczniom obu płci zadano pytanie, czy ich zdaniem, ich rówieśnicy piją alkohol. Zdaniem uczniów płci męskiej 18% rówieśników pije alkohol, 55% jest nie pijąca, natomiast 26,3% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. Dziewczynki w 45,3% stwierdziły, że ich koledzy i koleżanki nie piją alkoholu. 33,3% młodych kobiet uważa, że picie alkoholu przez rówieśników jest zjawiskiem powszechnym, w 21,3% przypadków nie udzieliły jednoznacznej odpowiedzi.

Na pytanie czy próbowali kiedykolwiek sięgać po alkohol chłopcy w 73,6%, a dziewczęta w 62,6% przypadków odpowiedzieli że, nigdy nie próbowali alkoholu.

Odpowiedzi były podobne również wśród uczniów, którzy stwierdzili, że próbowali kiedykolwiek spożywać alkohol, bowiem wynik wyniósł 26,3% wśród chłopców oraz 37,3% u dziewczynek.

Uczennice, które miały już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowały tej substancji w wieku 8-10 lat (14,2%), kolejno w wieku 11 - 13 lat (21,4%), następnie w wieku 14 - 16 lat (50%) oraz 17 i więcej (14,2%).

Chłopcy, którzy odpowiedzieli, że kiedykolwiek próbowali alkoholu rozpoczęli spożywanie alkoholu w wieku 8 - 10 lat (31,5%), w wieku 11 - 13 lat (42,1%), następnie w wieku 14 - 16 lat (21,%) i w wieku 17 i więcej (5,2%).

Na pytanie jaki rodzaj alkoholu zdarzyło im się próbować najpopularniejszymi odpowiedziami było piwo (78,95% chłopców, 71,4% dziewczynek) oraz szampan (57,8% chłopców, 64,2% dziewczynek). W odpowiedziach „inne, jakie?” uczniowie wskazali bimber, spirytus i kolorową wódkę.

Zdania uczniów na temat łatwości zdobycia alkoholu w ich miejscu zamieszkania są podzielone.

Spośród ankietowanych, 41,6% dziewcząt oraz 56% chłopców, nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić, czy zdobycie alkoholu w ich najbliższym otoczeniu jest trudne, czy łatwe.

Najczęściej wymienianą odpowiedzią było, że kupują go starsi koledzy (31,9% chłopców, 37,3% dziewczynek), a 16,6% chłopców i 17,3% dziewczynek uważa, że młodzież kupuje sama alkohol.

W celu dokładniejszego zdiagnozowania problemu alkoholowego przeprowadzone zostało również badanie sprzedawców pracujących w punktach sprzedaży alkoholu.

Ze względu na niewielką liczebność próby, wyniki zostały przedstawione w formie liczb.

Poproszeni o oszacowanie skali spożycia alkoholu w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat pięciu ankietowanych uważa, że spożycie alkoholu utrzymuje się na stałym poziomie, natomiast ośmiu badanych jest zdania, że maleje.

Na pytanie czy ich zdaniem alkohol w gminie sprzedawany jest osobom niepełnoletnim. Dziewięciu ankietowanych biorących udział w badaniu przyznało, iż w ich opinii nigdy nie sprzedaje się alkoholu osobom niepełnoletnim na terenie Gminy Radzanów. Trzy osoby twierdzą, że takie sytuacje zdarzają się rzadko, zaś jedna osoba uważa, że czasami.

Sześciu sprzedawców zadeklarowało, że raz lub kilka razy przytrafiła się im sytuacja, w której osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie.

Sześciu respondentów zadeklarowało, iż nigdy nie zdarzyła się taka sytuacja. Jedna osoba wskazała, iż zdarzyło im się to wiele razy.

Dwunastu ekspedientów przyznało, że nie podali alkoholu osobie, która nie ukończyła 18 roku życia.

Jedna osoba zadeklarowała, iż zdarzyło jej się wiele razy sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej.

Sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym, podobnie jak sprzedaż osobom niepełnoletnim jest niezgodna z prawem. Czterech sprzedawców uważa, że w gminie nie sprzedaje się alkoholu osobom nietrzeźwym, ośmiu wskazuje, że takie sytuacje zdarzają się rzadko. Jedna osoba twierdzi, iż czasami alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym.

Dziewięciu badanych, raz lub kilka razy przytrafiła się sytuacja, kiedy to osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Trzech sprzedawców nie spotkało się z taką sytuacją, zaś jedna osoba spotkała się wiele razy.

W nawiązaniu do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, akt prawny zobowiązuje do umieszczania w widocznych punktach sklepów informacji na temat szkodliwości alkoholu oraz obligatoryjnie o zakazie sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym. Trzynastu ekspedientów deklaruje, iż posiada informacje o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia, trzynastu – o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, trzynastu o szkodliwości alkoholu. Pięciu ekspedientów deklaruje, iż posiada informacje o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw.

Jak wynika z odpowiedzi respondentów, ośmiu z nich brało udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, trzech ankietowanych nie zostało przeszkolonych z powyższej tematyki. Dwóch sprzedawców nie pamięta, czy brało udział w szkoleniu.

Podsumowując należy stwierdzić, że dorośli mieszkańcy deklarują, iż spożywają alkohol głównie kilka razy w miesiącu, po 1 - 2 porcje alkoholu. Deklarują też, że najczęściej zdarza im się spożywać alkohol w domu, a sięgają po niego, bo lubią jego smak.

W przypadku problemu alkoholowego wśród dzieci i młodzieży zauważa się niewysokie zainteresowanie. Osoby, które zadeklarowały iż spożywały alkohol, zaczynały głównie w wieku 14- 16 lat w czasie uroczystości rodzinnych. Zadeklarowały, że nie miały przykrych doświadczeń, a alkoholem ktoś ich poczęstował.

Co istotne, badania przeprowadzone wśród sprzedawców ukazują, iż spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Gminie Radzanów według 61,5% respondentów maleje. Ponad połowa badanych zadeklarowała, że osoby niepełnoletnie bądź pod wpływem alkoholu, chciały kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie.

Warto dodać, że spora część ankietowanych zaznaczyła, iż w gminie zdarzają się sytuacje jazdy po wypiciu alkoholu.

Diagnoza w zakresie problemów uzależnień od narkotyków oraz substancji psychoaktywnych (w tym dopalaczy)

Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Mieszkańcy biorący udział w badaniu w większości przyznali, iż nigdy nie sięgnęli po środki psychoaktywne – takiej odpowiedzi udzieliło 92% osób. Wśród tych osób, które zażywały narkotyki 4% badanych zadeklarowało, iż zrobiły to jednokrotnie

Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z narkotykami przyznali, iż zażywali marihuanę (87,5%), dopalacze (25,0%), leki (25,0%) i ekstazy (12,5%).

Głównymi powodami sięgania po substancje psychoaktywne przez dorosłych mieszkańców gminy były: ciekawość (62,5%), wpływ znajomych (25%), chęć lepszej zabawy (25%) czy dotrzymanie towarzystwa (25%).

Na pytanie dotyczące możliwości pozyskania narkotyków na terenie zamieszkiwanej Gminy Radzanów, większość respondentów odpowiedziało, że nie wie czy istnieje możliwość zakupu narkotyków – 63% zaś 23% badanych podaje, że są łatwo dostępne, a zdaniem 11% są one trudno dostępne. Dla 3% badanych narkotyki są całkowicie niedostępne.

Ankietowani w pytaniu o możliwość pozyskania dopalaczy na terenie miejsca zamieszkania, mieli ocenić czy istnieją trudności w ich zdobyciu. 4% badanych twierdzi, że pozyskanie dopalaczy jest

całkowicie niedostępne. Trudno dostępne są w opinii 7% respondentów, a według 15% są łatwo dostępne. 74% badanej społeczności nie potrafi ocenić, czy można pozyskać dopalacze w miejscu ich zamieszkania.

Poproszono respondentów o wskazanie, gdzie w gminie mogą nabyć narkotyki lub dopalacze 87% mieszkańców odpowiedziało, że nie zna takich miejsc.

Pozostali mieszkańcy przyznali, że znają konkretną osobę, u której można zakupić narkotyki bądź dopalacze – 6% oraz, iż można je zdobyć na osiedlu (3%) i w centrum miejscowości (2%)

Ze stwierdzeniem „Okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnienia” zgodziło się 15% osób, a 69% nie zgodziło się z tą opinią. 15% ankietowanych wskazało odpowiedź „nie wiem”. 88% ankietowanych uważa, że dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków, 9% osób nie potrafiło odnieść się do tego stwierdzenia. 3% badanych sądzi, że dopalacze są bezpieczniejszą formą narkotyków.

12% badanych twierdzi, iż posiadanie narkotyków nie powinno być karalne, zaś 84% osób uważa, że należy karać posiadanie narkotyków. 4% osób wskazało odpowiedź „nie wiem”.

Według 97% ankietowanych mieszkańców nieodpowiednie jest przychodzeniu do pracy pod wpływem narkotyków lub dopalaczy. 1% badanych uważa, że przychodzenie do pracy pod wpływem środków psychoaktywnych, to nic złego. 2% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uczniowie, podobnie jak poprzednie grupy, zostali przebadani za pomocą metody ankietowej.

Konsumpcja substancji psychoaktywnych i wzrost zainteresowania nimi wśród osób młodych wiązany jest ze zmianami systemowymi w Polsce, które spowodowały większą dostępność do narkotyków oraz umożliwiły wejście na polski rynek nowych substancji psychoaktywnych.

Nowym zagrożeniem są substancje psychoaktywne powszechnie zwane dopalaczami, które mają działanie podobne do narkotyków.

Jak wynika z badań, 100% dziewczyn i 50% chłopców inicjację narkotykową przeszło w wieku 14 - 16 lat. 50% chłopców pierwszy kontakt z substancjami psychoaktywnymi miało w wieku 11 - 13 lat. Wszyscy chłopcy, którzy zażywali substancje psychoaktywne, sięgnęli po marihuanę lub haszysz - 100%.

100% dziewczynek deklaruje, że próbowały marihuany i haszysz, ponadto 100% dziewczynek wskazuje inne formy konopi.

Uczniowie zapytani o okoliczności zażywania narkotyków po raz pierwszy, odpowiedzieli następująco: 100% uczniów zażywało narkotyki ze znajomymi na podwórku, zaś 100% uczennic w czasie imprezy towarzyskiej.

Na pytanie o motywy sięgnięcia po środki psychoaktywne, 100% dziewczynek wskazało ciekawość oraz 100% zadeklarowało przyjemność/relaksację. 100% chłopców wskazało ciekawość, 50% zadeklarowało również chęć odczucia przyjemności/relaksacji.

Wszystkich ankietowanych uczniów zapytano, o trudność zdobycia narkotyków i dopalaczy w ich miejscowości. Uczniowie odpowiadali bardzo podobnie. Pewien procent uczniów obu płci uważa, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne (47,2% chłopców, 33,3% dziewczynek). 1,4% uczniów oraz 2,6% uczennic twierdzi, że jest to łatwe. Zdecydowana większość badanej grupy uczniów (94,4%) i uczennic (98,6%) twierdzi, że nie zna miejsc, gdzie można zdobyć narkotyki lub dopalacze w Gminie Radzanów.

Uczniów zapytano o to, czy według nich zażywanie narkotyków i dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia. Zdecydowana większość młodych respondentów przyznała, że narkotyki i dopalacze są zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (86,1% chłopców, 80% dziewczynek). Trudność w odpowiedzi na to pytanie miało 4% dziewczynek i 4,2% chłopców.

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących z zażywania alkoholu i środków psychoaktywnych. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 45,8% chłopców oraz 56% dziewcząt.

Ponadto, pokaźna grupa ankietowanych, stanowiąca 37,5% chłopców i 32% dziewczynek, nie czerpie wiedzy na temat narkotyków oraz dopalaczy. 1,4% uczniów wskazało odpowiedź inne, bez podania konkretnych przykładów.

Na pytanie o negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i dopalaczy. Większość badanych wskazała zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (73,6% chłopców, 66,6% dziewczynek). Respondenci wskazywali także odpowiedzi, jak: nieodpowiednie towarzystwo (34,7% chłopcy, 46,6% dziewczyny), obniżenie efektywności nauki (43% chłopcy, 37,3% dziewczyny), pogorszenie relacji rodzinnych (40,2% chłopcy, 37,3% dziewczyny), pogorszenie relacji koleżeńskich (33,3% chłopcy, 28% dziewczyny) oraz poważne kłopoty finansowe (34,7% chłopcy, 21,3% dziewczyny). 18% uczniów i 22,6% uczennic nie potrafiło wskazać negatywnych konsekwencji, a 2,7% uczniów i 1,3% uczennic sądzi, że nie występują negatywne konsekwencje.

Uczniowie zapytani o to, kto rozmawiał z nimi na temat działania i szkodliwości środków, takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, zadeklarowali, że byli to głównie nauczyciele (51,4% chłopców, 61,3% dziewczynek) i rodzice (45,8% chłopców, 62,6% dziewczynek).

Ankietowani wskazali również, że nikt nie rozmawiał z nimi na ten temat (23,6% chłopców, 14,6% dziewczynek). Uczniowie wskazali odpowiedź inne, wskazując telewizję.

Diagnoza w zakresie uzależnień behawioralnych.

Z uwagi na charakter przedmiotowych uzależnień niniejsza diagnoza obejmuje wyłącznie problematykę uzależnień związanych z korzystaniem z komputerów, tabletów, smartfonów i podobnych urządzeń przez dzieci w wieku szkolnym (szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe). Diagnoza została oparta na wynikach badań ankietowych. Badania zostały przeprowadzone w dniach od 8 marca 2022 roku do 10 marca 2022 roku we wszystkich szkołach w gminie. W badaniach wzięło udział łącznie 213 osób.

Badanym zostały przedstawione następujące pytania:

- 1) Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne?
 - a) tak
 - b) nie
- 2) Czy uważasz, że jesteś osobą narażoną na uzależnienie od komputera/tabletu/smartfona lub innego podobnego urządzenia:
 - a) tak
 - b) nie
- 3) Ile czasu dziennie spędzasz przed komputerem / komórką na naukę zdalną lub odrabianie zadań?
 - a) 1-2 godz
 - b) 3-4 godz
 - c) 4-6 godz
 - d) powyżej 7 godz.
- 4) Czy zajmujesz się w Internecie poza nauką zdalną?
 - a) gram w gry
 - b) sprawdzam social media
 - c) rozmawiam na czacie
 - d) oglądam filmy / seriale
 - e) piszę / czytam blogi
 - f) oglądam filmiki na Youtube / Tik Tok
- 5) Ile czasu spędzasz przed komputerem poza nauką zdalną, w ciągu jednego dnia, od poniedziałku do piątku?
 - a) 1-2 godz
 - b) 3-4 godz

c) 4-6 godz

d) powyżej 7 godz.

6) Ile czasu spędzasz przed komputerem poza nauką zdalną, w ciągu jednego dnia w weekend (sobota, niedziela)?

a) 1-2 godz

b) 3-4 godz

c) 4-6 godz

d) powyżej 7 godz.

7) Jakie formy aktywności pozalekcyjnej realizowane w szkole byłyby dla Ciebie interesujące?

a) zajęcia pozalekcyjne sportowe

b) zajęcia pozalekcyjne artystyczne

c) zajęcia pozalekcyjne kreatywno – manualne

d) spotkania tematyczne dot. np. różnych zawodów

e) wolontariat

f) inne, jakie?.....

8) Jakie formy aktywności pozalekcyjnej realizowane w miejscowości, w której mieszkasz byłyby dla Ciebie interesujące?

a) zajęcia sportowe

b) zajęcia artystyczne

c) zajęcia kreatywno – manualne

d) spotkania tematyczne dot. np. różnych zawodów

e) wolontariat

f) poznawanie swojego regionu, np. regionalna turystyka rowerowa

g) inne, jakie?.....

Wnioski wynikające z przeprowadzonego badania ankietowego:

- 1) Dzieci i młodzież w wieku szkolnym zamieszkujące i uczące się na terenie gminy Radzanów nie mają ogólnej świadomości czym są uzależnienia behawioralne i co jest przejawem takich uzależnień (na pytanie: „Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne?” prawie 70% badanych udzieliło odpowiedzi negatywnej).
- 2) Dzieci i młodzież w wieku szkolnym zamieszkujące i uczące się na terenie gminy Radzanów nie dostrzegają problemu rzeczywistego lub potencjalnego uzależnienia od komputerów/tabletów/smartfonów lub innych podobnych urządzeń, mimo że wyniki badań skłaniają do wniosku, że tego typu uzależnienie ma charakter powszechny.

- 3) Blisko 90% badanych osób deklaruje ponadnormatywny wskaźnik korzystania z komputerów/tabletów/smartfonów lub innych podobnych urządzeń. Średni czas w trakcie tygodnia spędzony przed tego typu urządzeniami wynosi 3 – 4 godziny dziennie, a w weekendy 4 – 6 godzin dziennie.
- 4) Najczęściej w internecie poza nauką zdalną zajmują się oglądaniem filmików na Youtube/Tik-Tok na drugim miejscu są rozmowy na czacie i sprawdzanie social mediów.
- 5) Zasadnym i koniecznym jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

III. Adresaci programu

Adresaci Programu Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Radzanów, a w szczególności:

- dzieci i młodzież, rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- seniorzy, konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
- rodziny osób z problemem alkoholowym, kobiety w ciąży,
- uczestnicy ruchu drogowego, pracownicy podmiotów zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym program adresowany jest przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Działania objęte programem koncentrują się na uzależnieniach od Internetu oraz urządzeń takich jak komputery, tablety, smartfony itp.

IV. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy, wynikających z *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, została powołana Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do jednego z głównych zadań GKRPA należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Polskie ustawodawstwo mówi o zobowiązaniu do leczenia odwykowego, a więc nie ma to charakteru przymusu w sensie prawnym.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na badania specjalistyczne,
 - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- b) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
- c) Opiniowanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Radzanowie w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie.
- d) Udział w przeprowadzaniu kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Zasady wynagradzania członków GKRPA.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za:

1. udział w posiedzeniu komisji w wysokości 120 złotych brutto dla każdego członka komisji;
2. za przeprowadzenie czynności zmierzających do skierowania osób na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego - 60 złotych brutto dla każdego członka komisji;
3. za udział w kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych w tym za sporządzenie protokołów kontroli – 30 złotych brutto za każdy punkt sprzedaży dla każdego członka komisji.

V. Cele Programu

Celem głównym programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży

W zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej:

- Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym , ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.
- Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu oraz uzależnienia od narkotyków i środków psychoaktywnych.
- Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa a w szczególności wśród dzieci i młodzieży poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem alkoholu i środków odurzających oraz możliwości zapobiegania tym zjawiskom, a także pozyskanie akceptacji społecznej dla zasadności prowadzenia kampanii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

W zakresie uzależnień behawioralnych:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie uzależnień behawioralnych.
- Tworzenie warunków sprzyjających wprowadzaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.
- Propagowanie zdrowego trybu życia, aktywności sportowej oraz inicjatyw związanych z rozwijaniem integracji rodzinnej oraz środowisk lokalnych.

VI. ZADANIA PROGRAMU

1. ***Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych***
 - a) Udzielanie wsparcia psychologicznego, edukacyjnego, emocjonalnego i prawnego dla osób uzależnionych poprzez działalność punktu Informacyjno-Konsultacyjnego
 - b) Podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia przez dobrowolnego leczenia odwykowego.
 - c) Edukacja publiczna (ulotki, poradniki, broszury).
 - d) Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, motywowanie do podjęcia psychoterapii w placówkach lecznictwa odwykowego, udzielanie informacji o działających grupach wsparcia.
 - e) Podejmowanie czynności zmierzających do wydania orzeczenia sądu o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w placówce lecznictwa otwartego bądź szpitalnego, ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia oraz pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Mławie.
 - f) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu;
 - g) inicjowanie i dofinansowywanie działań w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.
 - h) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dla Szkół, Ośrodków Zdrowia, świetlic i Policji.
 - i) dofinansowywanie kursów i szkoleń specjalistycznych dla pracowników placówki zajmującej się terapią oraz doposażenie placówek lecznictwa odwykowego w sprzęt i materiały w celu zwiększania skuteczności działań terapeutycznych.

2. ***Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:***
 - a) Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych - konsultacje w punkcie informacyjno-konsultacyjnym; edukacja dzieci i młodzieży, rodziców oraz grup zawodowych
 - b) Udzielanie pomocy i wsparcia dla rodzin z uzależnieniem. Diagnozowanie sytuacji całej rodziny i proponowanie pomocy dla wszystkich jej członków. Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą w rodzinie, podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia faktu przemocy;
 - c) Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym lub narkotykowym;

- d) Współpraca ze szkołami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu, narkotyków i przemoc w rodzinie;
- e) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców i dzieci w celu wspierania abstynencji i przygotowania ich do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- f) Koordynowanie działań o charakterze pomocowym poprzez ścisłą współpracę z Posterunkiem Policji w Szreńsku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, ochroną zdrowia w zakresie procedury „Niebieska Karta”.

3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych*

- a) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, pedagogów i nauczycieli;
- b) Organizację spotkań ze specjalistami w zakresie uzależnień behawioralnych oraz prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu informowanie dzieci i młodzieży o konsekwencjach nadmiernego korzystania z komputerów oraz innych podobnych urządzeń oraz ich wpływ na zdrowie w tym zdrowie psychiczne;
- c) Wspieranie organizowanych w placówkach oświatowych oraz w Gminnym Ośrodku Kultury różnorodnych inicjatyw profilaktycznych, a także przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez dzieci i młodzież, a skierowanych do grup rówieśniczych poprzez finansowanie zakupu nagród rzeczowych, gadżetów – stanowiących czynnik aktywizujący do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych;
- d) Wspieranie działań lokalnych klubów sportowych oraz stowarzyszeń i fundacji organizujących zajęcia sportowe i rekreacyjne;
- e) Wspieranie działań podmiotów prowadzących zajęcia artystyczne, taneczne lub hobbyistyczne;
- f) Zakup materiałów edukacyjnych i programów multimedialnych o tematyce profilaktyki uzależnień w szczególności uzależnień behawioralnych do wykorzystania w świetlicach placówek oświatowych i świetlicy GOK;
- g) Wspieranie organizacji i stowarzyszeń prowadzących zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży jako formę pozalekcyjnego spędzania wolnego czasu;
- h) Tworzenie warunków do rozwoju lokalnej turystyki rowerowej;
- i) Organizacja oraz współorganizacja i dofinansowanie imprez integracyjnych, okolicznościowych, wycieczek oraz wyjazdów na spektakle teatralno-rozrywkowe o treściach związanych z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży;
- j) Organizacja lokalnych imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych z odniesieniem profilaktycznym.

- k) Wspieranie inicjatyw lokalnych zmierzających do organizacji dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu;
- l) Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień;
- m) Organizowanie w okresie ferii i wakacji letnich różnych form stacjonarnego i wyjazdowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
- n) Organizowanie dla dzieci i młodzieży głównie z grup ryzyka w placówkach oświatowych i kulturalnych zajęć pozalekcyjnych o charakterze profilaktyczno – artystycznym;
- o) Dofinansowanie i doposażanie świetlic szkolnych i świetlicy GOK poprzez zakup materiałów papierniczych i piśmienniczych oraz sprzętu i innych niezbędnych materiałów do pracy z dziećmi;
- p) Dożywanie uczestników zajęć profilaktycznych prowadzonych przez świetlice przy GOK w Radzanowie oraz świetlic w placówkach oświatowych na terenie Gminy Radzanów.

4. *wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemu narkomanii.*

- a) Udzielanie wsparcia społeczności abstynenckiej, a także wspieranie inicjatyw profilaktycznych promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu
- b) Wsparcie materialne i edukacyjne podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnienia od alkoholu i narkotyków z usług i pomocy których korzystają mieszkańcy Gminy.
- c) Wspomaganie instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkotykowych;
- d) Szkolenia członków GKRPA oraz szkolenia dla sprzedawców.
- e) Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Mławie w realizacji prowadzenia programu psychoterapii współuzależnienia (zakup materiałów edukacyjnych i innych niezbędnych do prowadzenia terapii)
- f) Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi z terenu gminy;
- g) Ponoszenie kosztów sądowych tytułem złożonych wniosków do Sądu Rejonowego w Mławie.

5. *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

- a) Realizowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) Szkolenie i instruowanie sprzedawców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- c) Kontrolowanie placówek pod kątem zakazu reklamy wynikającego z art. 13¹ ustawy oraz w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w szczególności umieszczenia w widocznym miejscu niezbędnych tablic informacyjnych (zakaz sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom i młodzieży do lat 18, itp.)
- d) Opiniowanie przez GKRPA wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności i lokalizacji punktu sprzedaży z przedmiotowymi uchwałami Rady Gminy Radzanów.

6. *Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej*

Centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej są przykładem wdrożenia koncepcji aktywnej polityki społecznej opartej na zmianie podejścia do kolejności uzyskiwania przez niektóre grupy dysfunkcyjne wsparcia i pomocy państwa.

CIS i KIS oferują nie tylko kompleksowe usługi z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej ale stały się spoiwem szerokiej koalicji lokalnej.

Współpraca z powiatowym urzędem pracy, ośrodkiem pomocy społecznej, poradniami leczenia uzależnień i biznesem powoduje, że możliwe jest zbudowanie kompleksowego i skutecznego planu reintegracji społecznej i zawodowej dla osób dotkniętych uzależnieniami.

W celu ścisłego powiązania realizowanych działań z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wskazane jest finansowanie kosztów bieżącego funkcjonowania CIS ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii jedynie w sposób proporcjonalny do liczby osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych biorących udział w oferowanych przez te placówki zajęciach integracyjnych.

7. *Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.*

- a. Wspieranie integracji społecznej oraz zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych.
- b. Upowszechnianie informacji o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych, prowadzących programy ograniczania szkód zdrowotnych oraz programy reintegracji społecznej.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy Radzanów – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Radzanowie
3. Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie.
5. Komenda Powiatowa Policji w Mławie – Posterunek Policji w Szreńsku.
6. Gminny Ośrodek Kultury w Radzanowie.
7. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gajda – Med w Radzanowie.
8. Placówki oświatowo – wychowawcze.
9. Wszystkie inne instytucje i osoby zaproszone do współpracy przy realizacji programu

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- 1) Środki na realizację gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych I Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Mogą być również zasilane dotacjami z zewnątrz oraz darowiznami sponsorów.
- 2) Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu ujmują się corocznie w planie budżetu gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi; 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

Radzanów, dnia

**Przewodniczący
Rady Gminy Radzanów**

Cezary Jurkiewicz

Załącznik Nr 2
do Uchwały XXXIV/244/2022
Rady Gminy Radzanów
z dnia 31 marca 2022

HARMONOGRAM FINANSOWY NA 2022 ROK

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH.

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
1.	Działalność punktu Informacyjno-Konsultacyjnego	Ul. Mławska 4, 06-540 Radzanów	cały rok	5.000
2.	Wsparcie finansowe podmiotów prowadzących działalność leczniczą w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	Ośrodek Terapii Uzależnień w Przasnyszu	cały rok	500 zł
3.	Wsparcie finansowe podmiotów prowadzących działalność leczniczą w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	Ośrodek Terapii Uzależnień w Mławie	cały rok	500 zł
4.	Kierowanie na badanie do biegłego sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	Sąd Rejonowy w Mławie	cały rok	2 000 zł

**PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM
BEHAVIORALNYM W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.**

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
1.	Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach (szkolenia, warsztaty, spektakle i teatry profilaktyczne) skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.	szkoły	cały rok	3.500 zł
2.	Konkursy o tematyce przeciw uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz uzależnieniom behawioralnym , profilaktyce zdrowotnej i sportowej. Promocja zdrowego trybu życia – wspieranie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	Szkoły, GOK	cały rok	3.500 zł
4.	Organizowanie imprez profilaktycznych propagujących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu skierowane do dzieci i młodzieży jako element budowania świadomości w zakresie problematyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych (spektakle, koncerty profilaktyczne i atrakcje dla dzieci)	Szkoły, GOK	cały rok	4.000 zł
5	Organizacja i dofinansowanie imprez okolicznościowych i wycieczek integracyjnych, wyjazdów na spektakle teatralno-rozrywkowe o treściach związanych z profilaktyką uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych dla dzieci i młodzieży. Organizacja lokalnych imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych o charakterze profilaktycznym w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych	Szkoły, GOK	cały rok	7.000 zł
6	Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych	teren gminy	cały rok	4.000,00

WYNAGRADZANIE CZŁONKÓW KOMISJI.

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
1.	Wynagrodzenie członków komisji. / posiedzenia komisji, kontrola punktów sprzedaży.	x	cały rok	4.000 zł

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
1.	Realizacja programów profilaktycznych mających za zadanie uświadomienie o szkodliwości używania narkotyków, lekarstw uspokajających lub nasennych oraz budowanie świadomości dzieci i młodzieży o szkodliwości uzależnień behawioralnych. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych w ramach wspierania form profilaktyki	Szkoły, GOK	cały rok	6 000 zł

Ogółem planowane wydatki 40.000 zł

Radzanów, dnia

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Jurkiewicz